

B. I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 57 0 Ps 108584 20 Rev
Banjaluka: 24.6.2020. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanja Bundalo, predsjednik vijeća, Senad Tica i Biljana Tomić, član vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Hotel „B.“ a.d., ..., B., koga zastupa punomoćnik advokat M.Đ., iz zajedničke advokatske kancelarije „M. i D.Đ.“, B., protiv tužene RS, koju zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske - sjedište zamjenika, B., radi utvrđenja i naknade štete, vrijednost spora 5.000.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 108584 19 Pž od 13.12.2019. godine, na sjednici održanoj 24.6.2020. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 108584 14 Ps od 14.6.2019. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim traži da se utvrdi da je tužitelj, pravni sljednik Ugostiteljskog preduzeća „B.“ B., na osnovu rješenja Opštine Banjaluka broj: 11-360-152/85 od 22.11.1986. godine o odobrenju za građenje i rekonstrukciju hotela „P.“, *građenjem* stekao pravo vlasništva na objektu izgrađenom na parceli označenoj kao k.č. broj: 3/19, površine 1.632 m², upisane u zk.ul. broj: 8774 k.o. B. i *pravo korišćenja* gradskog građevinskog zemljišta koje služi za redovnu upotrebu, kao i zahtjev kojim traži da se obaveže tužena da mu na ime *naknade štete* isplati iznos od 14.000.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od brisanja prava vlasništva tužitelja, tj. od 28.1.2014. godine do isplate.

Obavezan je tužitelj da tuženoj na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 15.000,00 KM u roku od 30 dana od dana prijema prepisa presude, dok je u preostalom dijelu ovaj zahtjev odbijen.

Presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 108584 19 Pž od 13.12.2019. godine, odbijena je žalba tužitelja i prvostepena presuda potvrđena.

Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka.

Tužitelj revizijom pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se pobijana odluka preinači i tužbeni zahtjev usvoji ili da se ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Tužena u odgovoru predlaže da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja naveden u izreci prvostepene presude.

U bitnome se činjenično utvrđenje prvostepenog suda sastoji u sljedećem:

da je tužitelj jedan od pravnih sljednika HUTDP Hotel „B.“ B.; da je statusnom promjenom od 13.6.1991. godine izvršena podjela DP „K.“ B. na 8 novih društvenih preduzeća (Hotel „B.“ sa 59,8 %, Motel „I.“ sa 8,9 %, BRC „S.t.“ sa 11,7 %, „G.p.“ sa 9,4 %, „C.-t.“ sa 2,4 %, „P.“ sa 5,3 %, „B.“ sa 1,4 % i „Z.t.“ sa 1 %); da je odlukom Opštine Banjaluka od 21.6.1996. godine osnovan HTP „P.“ B., koje je odlukom Vlade Republike Srpske od 31.12.1998. godine (objavljena u „Službenom glasniku RS“, broj: 41/98) proglašeno preduzećem od interesa za Republiku Srpsku; da je Opštinska komisija za urbanizam, saobraćaj i komunalne poslove Opštine Banjaluka rješenjem broj: 11-360-152/85 od 22.1.1986. godine, odobrila HURO „K.“ OOUR Hotel „B.“, kao investitoru, da može pristupiti sanaciji, rekonstrukciji i dogradnji Hotela „P.“ u B.; da je slijedom toga Hotel „B.“ u zk.ul. broj: 8774 k.o. B., na k.č. broj 3/19, koja se vodila kao opštenarodna imovina, upisan u „C“ listu kao nosilac prava korišćenja na neizgrađenom nacionalizovanom građevinskom zemljištu; da iz nalaza vještaka građevinske struke Milana Subotića slijedi da je prednik tužitelja započeo izgradnju objekta i izgradio ga do 25 % njegove izgrađenosti;

da je odlukom Upravnog odbora MDD Hotel „B.“ broj: 232/00 od 1.8.2000. godine, suvlasnički dio tužitelja „na nekretninama Hotela „P.“ i to na objektima (stari i novi dio) koji su izgrađeni na k.č. broj: 3/18 (stari premjer) 3773 (novi premjer) k.o. B. VII i dr i zemljište označeno kao k.č. broj: 3/34 i 3/51 (stari premjer), 3775/1, 3775/2 i dr (novi premjer) k.o. B. VII, prenosi se u državno vlasništvo“; da navedene parcele, uključujući i k.č. broj: 3/19, nisu ušle u program privatizacije tužitelja, a da je k.č. broj: 3/19 ušla u program privatizacije hotela „P.“ B. koji program je odobren rješenjem Direkcije za privatizaciju broj: 01-63-0/99 od 17.7.2001. godine;

da je rješenjem Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove (RUGIP) Banjaluka broj: 21.11/475-344/09 od 11.2.2011. godine, utvrđeno da je hotel „P.“ B. stekao pravo vlasništva kupovinom državnog kapitala u ODP „P.“ B., među kojima se nalazi i k.č. broj: 3/19 kao opštenarodna imovina, sa 1/1 dijela, površine 1.632 m², gdje je pravo korištenja bilo upisano na HUP „B.“ B. sa 1/1 dijela u zk.ul. broj: 2725 k.o. B.; da je rješenjem RUGIP broj: 21.11/714.1-4835/13 od 23.10.2013. godine dozvoljena uknjižba prava svojine u korist Hotela „P.“ a.d. B. na k.č. broj: 3/19 - gradilište ekonomsko dvorište površine 1.632 m², sa 1/1 dijela (Dn broj: 4512/13), koja pravo je upisano 29.10.2013. godine;

da je tužitelj pokrenuo upravni spor radi poništenja rješenja RUGIP broj: 21.11/475-344/09 od 11.2.2011. godine i da je njegova tužba odbijena rješenjem Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 11 0 U 007013 13 Uvp od 13.6.2014. godine; da je apelacija tužitelja izjavljena protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Srpske odbijena odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: AP 4142/14 od 19.4.2017. godine;

da je Hotel „B.“ a.d. B. podnio Okružnom privrednom sudu u Banjaluci tužbu protiv Hotela „P.“ a.d. B., radi utvrđenja da je na osnovu građenja stekao pravo vlasništva na objektu izgrađenom na k.č. broj: 3/19 površine 1.632 m² upisane u zk.ul. broj: 8774 k.o.

B. i da je tuženi dužan da vrati ovu parcelu i izda valjanu ispravu za ponovnu uknjižbu prava vlasništva u korist tužitelja, sa pravom korišćenja gradskog građevinskog zemljišta koje služi za redovnu upotrebu; da je tužbeni zahtjev tužitelja usvojen presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 079392 10 Ps od 18.11.2014. godine, da je Viši privredni sud u Banjaluci presudom broj: 57 0 Ps 079392 15 Pž od 8.4.2015. godine usvojio žalbu tuženog Hotela „P.“ a.d. B. i preinačio prvostepenu presudu u usvajajućem dijelu, tako što je zahtjev tužitelja odbijen u cijelosti; da je Vrhovni sud Republike Srpske presudom broj: 57 0 Ps 079392 15 Rev od 28.2.2017. godine odbio reviziju tužitelja, dok je Ustavni sud Bosne i Hercegovine je odlukom broj: AP-1953/17 od 11.6.2019. godine odbio apelaciju tužitelja izjavljenu protiv navedene revizione odluke;

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja i ocjenjivanja u ovom revizijskom postupku s obzirom na izričitu zabranu sadržanu u odredbi člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13-u daljem tekstu: ZPP), primjenom odredbe člana 8. a) Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima (Službeni glasnik RS“ broj: 51/06, 1/07, 53/07, 41/08, 58/09 i 79/11) u vezi sa odredbama člana 154., 155. i 172. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te „Službeni glasnik RS“, broj: 17/93 do 74/04 -u daljem tekstu: ZOO), prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev tužitelja.

Odbijajući tužbeni zahtjev u dijelu kojim je traženo utvrđenje prava vlasništva na objektu izgrađenom na k.č. broj: 3/19 i pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta, prvostepeni sud cijeni da postupak privatizacije Hotela „P.“ a.d. B. nije osporen, poništen ili na drugi način stavljen van snage, kao ni rješenja RUGIP koja su bila osnov za uknjižbu prava vlasništva hotela „P.“ a.d. na k.č. broj 3/19, te da je upis hotela „P.“ zasnovan na odredbi člana 8. a) Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima.

Kada je u pitanju odbijajući dio zahtjeva kojim je tužitelj tražio naknadu štete u iznosu od 14.000.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od brisanja prava vlasništva tužitelja, tj. od 28.1.2014. godine do isplate, prvostepeni sud cijeni da taj zahtjev nije osnovan jer se tužitelj odlukom svog Upravnog odbora od 1.8.2000. godine, između ostalih, odrekao i suvlasničkog dijela na k.č. broj: 3/19, time i na objektu koji je izgrađen na toj parceli. Iz tog razloga smatra da između radnji organa tužene (RUGIP, Direkcije za privatizaciju), upisa Hotela „P.“ a.d. B. kao vlasnika k.č. broj: 3/19 u zk.ul. broj: 2725 k.o. B. i štete koju po tom osnovu potražuje tužitelj, nema uzročno posljedične veze ni protupravnog postupanja.

Pored toga, prvostepeni sud posebno ukazuje da sud u parničnom postupku nije ovlašten da preispituje pravilnost i zakonitost konačnih i pravosnažnih odluka upravnih organa donesenih u okviru njihove nadležnosti.

Drugostepeni sud u cijelosti prihvata činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, iz kog razloga odbija žalbu tužitelja i potvrđuje prvostepenu presudu.

Drugostepena odluka je pravilna i navodi revizije je ne dovode u osnovanu sumnju.

Odredbom člana 8. a) Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima u stavu 1. je propisano da na osnovu službene evidencije o izvršenoj privatizaciji državnog kapitala u preduzećima po odredbama Zakona o privatizaciji državnog kapitala u

preduzećima („Službeni glasnik RS“, broj: 24/98, 62/02, 38/03 i 109/05) i odredbama Okvirnog zakona o privatizaciji preduzeća i banaka u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 14/98), Investiciono razvojna banka RS a.d. B., po službenoj dužnosti ili po zahtjevu zainteresovanog lica, izdaje uvjerenje kojim se označavaju nepokretnosti koje su u početnom bilansu stanja (aktivni bilans) iskazane u imovini preduzeća koje je bilo predmet izvršene privatizacije.

Investiciono razvojna banka RS je 30.7.2009. godine pod brojem 05-943-3/09 izdala uvjerenje da je ODP „P.“ B. predalo program privatizacije državnog kapitala koji je odobren rješenjem Direkcije za privatizaciju broj: 01-63-4/99 od 17.7.2001. godine i utvrđena vrijednost državnog kapitala u iznosu od 21.747.319,00 KM što predstavlja 100% kapitala, te da su u programu privatizacije u poglavlju VIII iskazani podaci o nekretninama.

Prema stavu 2. člana 8. a) navedenog zakona, na osnovu tog uvjerenja, zemljišno knjižne, katastarske dokumentacije i izvoda iz sudskog registra o osnivanju preduzeća, na zahtjev zainteresovane stranke, RUGIP će provesti postupak i nakon izvršenog uviđaja i izjašnjenja od strane lica geodetske struke u pogledu identifikovanja zemljišta ispod objekta i zemljišta koje je neophodno za redovnu upotrebu objekta, prema regulacionom planu donijeti rješenje kojim se utvrđuje pravo vlasništva u korist podnosioca zahtjeva, a po dostavljanju pravosnažnog rješenja, zemljišno knjižno odjeljenje i odjeljenje za katastar će izvršiti njegovo provođenje u javnim registrima (stav 3.).

U toku ove parnice je utvrđeno da je Hotel „P.“ a.d. B. upisan sa dijelom 1/1 u z.k. ul. broj: 8774 k.o. B. na k.č. broj: 3/19 u površini od 1.632 m², a čemu po novom premjeru odgovara k.č. broj: 3773 iz pl. broj: 1577 k.o. B. 7.

Sudovi u parničnom postupku nisu ovlašteni da ispituju pravilnost odluka donesenih od strane nadležnih organa po pravilima upravnog postupka, već su vezani njihovom sadržinom. Dakle, protivno navodima revizije, sud nije mogao preispitivati pravilnost provedenog postupka privatizacije niti rješenja Direkcije za privatizaciju broj: 01-63-4/99 od 17.7.2001. godine, a tužitelj nije dokazao da je to rješenje poništeno ili na drugi, zakonom utvrđen način, stavljeno van snage.

Tužitelj nije dokazao ni da je rješenje RUGIP broj: 21.11/475-344/09 od 11.2.2011. godine poništeno ili na drugi, zakonom utvrđen način, stavljeno van snage.

Tužitelj je vodio parnicu protiv Hotel „P.“ a.d. B. sa zahtjevom da se utvrdi da je građenjem stekao pravo vlasništva na parceli i objektu izgrađenom na k.č. broj: 3/19 i taj zahtjev je pravosnažno odbijen. Osnov za odbijanje zahtjeva nalazi se u utvrđenoj činjenici da je odlukom Upravnog odbora tužitelja broj: 232/00 od 1.8.2000. godine, tužiteljev suvlasnički dio na nekretninama, između ostalog i na k.č. broj: 3/19, prenesen u državno vlasništvo i isknjižen na teret državnog kapitala, što je bio i osnovni razlog da je sporna k.č. broj: 3/19 ušla u program privatizacije državnog kapitala prednika Hotel „P.“ a.d. B.

Dakle, tužitelj se ni u parnici koju je vodio protiv Hotel „P.“ a.d. B., kao ni u parnici koju sada vodi protiv Republike Srpske, nije ni mogao s uspjehom pozivati na sticanje prava vlasništva građenjem na spornoj k.č. broj: 3/19 s obzirom na to da se, prije pokretanja svake od ovih parnica, odrekao prava suvlasništva na njoj.

Tužbeni zahtjev u dijelu kojim se traži utvrđenje prava vlasništva po osnovu građenja na objektu, ne može se s uspjehom usmjeriti na tuženu Republiku Srpsku jer ona nije nosilac prava upisanih u z.k. ul. broj: 8774 k.o. B..

Pravilno je odbijen i zahtjev za isplatu iznosa od 14.000.000.,00 KM na ime naknade štete, iz razloga što nema mjesta za primjenu odredbe člana 172. stav 1. ZOO jer tužitelj nije dokazao da je radnjama organa tužene (Direkcije za privatizaciju i RUGIP) njemu prouzrokovana šteta, odnosno da je šteta nastala u vršenju dužnosti tih organa ili u vezi sa vršenjem dužnosti. Radnja Direkcije za privatizaciju koja se odnosila na provođenje privatizacije državnog kapitala u preduzeću ODP „P.“ B., kao ni radnja RUGIP poduzeta nakon što je pravosnažno okončan postupak privatizacije, saglasno odredbi člana 8. a) Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima, nije preduzeta protivpravno i izvršena je u skladu sa postojećim pozitivno pravnim poretkom. Time ni pravno lice čiji je organ preduzeo takvu radnju ne odgovara trećem licu za štetu.

Temeljem odredbe člana 248. ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsjednik vijeća:
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić